

Nr 144

**av fru Theorin m. fl.
om ändring av bestämmelser om skiljaktig mening av nämndeman.**

Genom lag den 29 maj 1969 ändrades 6 kap. 3 § rättegångsbalken om domstols protokoll så att de regler om protokollföring av skiljaktig mening vid omröstning inom rätten som gäller för lagfarna domstolsledamöter gjorts tillämpliga också för nämndemännen.

Ändringen genomfördes efter en bred remissanslutning till stadsdomstolsutredningens förslag om att nämndeman genomgående skulle få rätt att reservera sig mot rättens avgörande. Två av skälen för reservationsrätten återges av departementschefen. Dels framhålls betydelsen både för parter och för högre rätt att få upplysning om skiljaktiga meningar i underrätten. Dels betonas att det är otillfredsställande att en nämndeman, som inte vill stå bakom rättens avgörande, inte alltid har rätt att låta avvikande mening komma till uttryck i rättens protokoll.

Reservationsrätten för nämndemän syns inte utnyttjas i den utsträckning man kunde förmoda. Skälen härför kan vara flera, såsom bristfällig information om rätten att reservera sig, osäkerhet om hur reservation korrekt bör utformas och viss kvardröjande auktoritet inför lagfaren ordförande. För att inte enbart formell utan också reell reservationsrätt skall föreligga bör ordföranden eller annan tjänsteman vid domstol ha skyldighet biträda nämndeman vid formuleringen av reservationen. Sådant biträde förekommer på sina håll.

Enligt lagändringen skall i protokollet upptagas skiljaktig mening. Så sker också, men reservationen utskrives ej alltid i domen. Den tilltalade eller högre rätt kan inte då utläsa om skiljaktiga meningar förekommit såsom avsikten var med lagändringen.

Med hänvisning till det anförda hemställes

att riksdagen hos Kungl. Maj: t anhåller om sådan ändring av rättegångsbalken

- 1) att skiljaktiga meningar, som yppas vid omröstning inom rätten, utformas av ordföranden samt
- 2) att skiljaktig mening skall bifogas skriftlig dom.

Stockholm den 18 januari 1973

MAJ BRITT THEORIN (s)

BIRGER ROSQVIST (s)

GILLIS AUGUSTSSON (s)